

Повна назва: МІЖНАРОДНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА БЕЗПЕКА

Статус: нормативна

Мета: Курс є важливим оскільки на сьогодні у світі в різних регіонах і майже на всіх континентах (окрім Австралії) наявні конфлікти різної інтенсивності і важкості, аж до військових зіткнень. Тому мета курсу – сформуванню в магістра міжнародника знання, вміння і навички передбачати конфліктні ситуації, визначати їх причини, можливий розвиток подій, шляхи вирішення та попередження для того, щоб конфліктні ситуації не перероджалися у війні.

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни: Даний курс відноситься до професійних дисциплін і має відігравати провідну роль у формуванні знань, умінь і навичок майбутнього фахівця. Курс ставить своїм завданням надати теоретичну підготовку і конкретні знання з історії міжнародної та європейської безпеки, ознайомити із концептуальними основами національної безпеки.

Методи навчання

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові у ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують педагога та студента.

Основними методами, які використовуються у навчальному процесі при вивченні предмету «Міжнародна та європейська безпека» є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Даний метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації на лекції, з навчальної або методичної літератури. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються у рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення). Використовується переважно на семінарських заняттях, коли діяльність студентів організовується за кількараровим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні роботи і різні форми самоконтролю.

Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передує репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми лекцій і семінарів). Важливою складовою даного методу є розкриття пошуків різних підходів у вирішенні тієї чи іншої проблеми. При цьому викладач реалізує розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки викладача.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквиумах.

5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз сучасних проблем міжнародних відносин та інші дії пошукового характеру. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Для підготовки магістрів цей метод є важливим у тому розрізі, що навчальна робота безпосередньо переростає у наукове дослідження.

Під час семінарських занять можуть використовуватися елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі). Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Відповідно до програми курсу визначаються основні принципи викладання, серед яких:

а) науковість введення в науковий обіг нових матеріалів, документів, маловідомих джерел, використання тільки перевірених посилань на публікації, які мають під собою історичні факти; застосування найновіших педагогічних технологій;

б) об'єктивність відхід від штампів, ідеологічних стереотипів, політичної кон'юнктури, відображення історичних діячів, політичних рухів без фальсифікацій і міфотворень;

в) демократизм широкий простір для творчої роботи, вибір різноманітних форм, методів і прийомів викладання, педагогіка співробітництва, формування критично-аналітичного мислення студентів;

г) гуманізм виховання в процесі викладання високих моральних і духовних цінностей, досягнення розуміння, що найвищим ідеалом суспільства є життя людини, її права і свободи, добробут, зростаючі матеріальні і духовні потреби; заперечення воєн, расової чи національної виключності;

д) національний компонент постійне звернення до великої історичної, культурної спадщини українського народу, його демократичних та гуманістичних традицій, споконвічного прагнення до незалежності; вивчення історії своєї країни, рідного краю;

е) цивілізаційність усвідомлення особливих та загальних закономірностей розвитку суспільних процесів розгляд і аналіз історичних явищ без ідеологічних догм, враховуючи політичний, економічний, теологічний, географічний і психологічні фактори.

Знання та навички:

Студенти в результаті вивчення курсу повинні знати:

- концептуальні засади міжнародної безпеки, регіональної і національної безпеки;
- види небезпек: економічна, політична, інформаційна, екологічна і т.д. та передбачати шляхи їх попередження, вирішення, подолання;
- потенційні загрози та виклики європейській та міжнародній безпеці;
- головні проблеми і виклики національній і регіональній безпеці в умовах глобалізації;
- роль і значення людського фактору щодо забезпечення національної, європейської і міжнародної безпеки;
- регіональні та міжнародні організації, які допомагають у вирішенні конфліктів.

Студенти в результаті вивчення курсу повинні вміти:

- провадити пошук документальної та фактографічної інформації за тематикою курсу;
- використовувати на практиці теоретичні положення для аналізу міжнародних відносин, здійснювати систематизацію та узагальнення даних;
- виявляти ключові моменти в проблематиці міжнародних відносин, які вимагають особливої уваги з точки зору безпеки/небезпеки;
- застосовувати набуті знання при відповідях під час практичних занять, виступати перед аудиторією, вести дискусії з актуальних проблем курсу;
- володіти прийомами та методами міжнародних відносин;
- аналізувати та прогнозувати міжнародну ситуацію для виявлення викликів та складання можливих шляхів їх подолання.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 28 годин лекцій і 14 годин семінарів, 78 годин самостійної роботи (4 кредити ЄКТС).

Види робіт: форми та умови проведення контрольних заходів.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів є важливою складовою навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі.

Процес контролю передбачає декілька етапів:

- 1) перевірку (виявлення рівня отриманих студентами знань, умінь і навичок);
- 2) оцінювання (вимірювання рівня знань, умінь і навичок і порівняння їх з певними стандартами, окресленими вимогами навчальної програми);
- 3) облік (фіксація результатів у вигляді оцінок, балів, рейтингу у журналі, заліковій

книжці, залікових чи екзаменаційних відомостях).

Контролюючи навчально-пізнавальну діяльність студентів, викладач спрямовує свої зусилля на вирішення наступних завдань:

- виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності отриманих умінь і навичок цілям і завданням навчальної дисципліни;
- виявлення труднощів у засвоєнні студентами навчальної інформації та типових помилок з метою їх корекції та усунення;
- визначення ефективності організаційних форм, методів і засобів навчання;
- діагностування рівня готовності студентів до сприйняття нового матеріалу.

У перевірці знань з предмету «МСБ» передбачаються такі види контролю:

- поточний (відповіді на семінарах),
- тематичний (підготовка доповіді чи виступу з обраної студентом теми),
- підсумковий (підсумкове тестування й іспит).

Триместровий контроль проводиться у формі іспиту. Триместровий іспит – форма підсумкового контролю з окремої навчальної дисципліни за триместр, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу.

Студента допускають до триместрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених навчальним планом на триместр з цієї дисципліни. Відповідно до принципів кредитно-модульної системи, якщо підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни (сума оцінок в балах за окремі оцінювані форми навчальної діяльності) є достатньою для продовження навчання (наприклад, 60Е), то студент має право не складати триместровий іспит.

Іспити складають за екзаменаційними білетами, затвердженими кафедрою. Викладач в обов'язковому порядку ознайомлює студентів зі змістом екзаменаційних питань.

Критерії оцінювання знань на іспиті

1. Оцінка «5» (відмінно) ставиться у тому разі, коли:

а) відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується у просторі та часі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає закономірності визначення та реалізації зовнішньополітичного курсу держав;

б) студент має навички користування законодавчими документами, що регламентують актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішню політику держав, картами, схемами, довідниками; статистичний матеріал може втілити в схемах, діаграмах, графіках, вміє складати порівняльні таблиці;

в) відповідь дає грамотною українською літературною мовою, без русизмів, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу та 2-3 помилки мовно-стилістичного характеру.

2. Оцінка «4» (добре) ставиться у тому разі, коли:

а) відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, орієнтується у просторі і часі, допускаючи при цьому 1-2 помилки, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, визначає основні закономірності визначення та реалізації зовнішньополітичного курсу держав, у деяких випадках нечітко формулюючи їх;

б) студент має навички користування законодавчими документами, що регламентують міжнародні відносини та зовнішню політику держав, картами та іншими наочними посібниками, складає графіки, схеми, діаграми, таблиці, допускаючи при цьому незначні помилки;

в) відповідь дає у цілому грамотною українською літературною мовою, але допускає русизми, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки (не більше 5-6).

3. Оцінка «3» (задовільно) ставиться у тому разі, коли:

а) студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у просторі і часі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу зовнішньополітичного курсу держав, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

б) слабо орієнтується у концептуальній основі та актуальних проблемах міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, допускає помилки при складанні таблиць, графіків, схем, діаграм;

в) при викладі українською мовою допускає помилки, русизми, що свідчить про недостатню його мовну культуру.

4. Оцінка «2» (незадовільно) ставиться в тому разі, коли:

а) студент виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу, не орієнтується у просторі і часі, не вміє визначити причинно-наслідкові зв'язки, сформулювати основні напрямки зовнішньополітичного курсу держави;

б) не орієнтується у проблематиці міжнародних відносин, не може побудувати графік, схему, діаграму;

в) відповідь безграмотна з точки зору української мови;

г) студент відмовляється відповідати на поставлені питання.

Викладач: Недбай В'ячеслав Вікторович, доктор політичних наук, професор. У 2003 р. закінчив Миколаївський державний морський технічний університет за спеціальністю «Юрист». У 2004 р. захистив кандидатську, а в 2012 р. – докторську дисертації. Почесний Консул Монгольської народної республіки в Україні (2004-2008).

Працює на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики з 2013 р. на посаді професора. Фахівець з питань використання медіа-технологій у системі політичної комунікації, PR. Автор більше 70 наукових робіт різнопланової тематики.